

- - - U - - - U - - - U - - - U

سوالات تکمیلی

- ۱) جای خالی را پر کنید
الف). هر هجا مصوت دارد .
ب) در زبان فارسی هیچ واژه ای با.....(صامت - مصوت) آغاز نمی شود .
ج) در شعر (سنتی - نو) معمولا شاعران تساوی مصراع های شعری را ضروری نمی دانند .
د) آشکارترین ابزار موسیقی شعر شعر است .
ه) در زبان فارسی واج وجود دارد که آن ها را به دو دسته ی و..... تقسیم می کنند .
۲) عبارت های درست و نادرست را مشخص کنید.
الف) هجا مقدار آوایی است که دهان با یک بار باز شدن آن را ادا می کند.
ب) هجای پایانی هر مصراع همیشه «کشیده» است.
ج) تعداد هجاهای یک کلمه با تعداد صامت های آن کلمه برابر است.
د) هجا در زبان فارسی، با مصوت آغاز می شود
ه) شاعران برای تاثیرگذاری سخن خود از عاطفه و وزن بهره می گیرند .
و) در هجا نوشتار مهم است نه تلفظ.
۳- دو راه تشخیص موسیقی شعر را بنویسید .
۴- هجاهای زبان فارسی به چند دسته تقسیم می شوند ؟ نام ببرید با ذکر نشانه های هر یک.
۵- دو مصراع یا بیت در چه صورتی هم وزن هستند ؟
۶- چگونه می توانیم سواد شنیداری و هوش موسیقایی خود را در تشخیص موسیقی شعر پرورش دهیم ؟
۷- نام دیگر هجا چیست ؟
۸- واج های کلمه ی « داشت » را بنویسید .
۹- کلمه ی « دادوستد » چند هجا دارد ؟
۱۰- مصوت های زبان فارسی به چند دسته تقسیم می شوند ؟ نام ببرید
۱۱- چند واج زبان فارسی صامت هستند ؟

۱۲- چرا طول مصراع های شعر نو یکسان نیست ؟

۱۳- تعداد هجاهای یک کلمه را چگونه پیدا می کنیم؟

۱۴- برای کاربردهای گوناگون (صامت یا مصوت) هریک از واج های زیر نمونه هایی بنویسید .

الف. « و » صامت : مصوت : ب . « ی » صامت : مصوت : پ . « ه » صامت : مصوت :

۱۵- هر بیت را به هجاهای تشکیل دهنده آن تجزیه کنید : سپس هر هجا را با علامت خاص آن بنویسید .

الف . چنین است رسم سرای درشت گهی پشت بر زین گهی زین به پشت

ب . با همه عطفِ دامنش آیدم از صبا عجب کز گذر تو خاک را رشکِ ختن نمی کند

۱۶- دربیت زیر چند هجای کوتاه وجود دارد ؟

دیرسالی ست که در من جاری ست عاشقی نقلی استمراری ست

۱۷- علامت های هجاهای کدام بیت ، سه بار (U - - -) تکرار شده است ؟

الف) نمی خواهم که برچشمم نشینی که آنجا نیز جای مردمان است

ب) زخم آنچنان بزن که به رستم شغاد زد زخمی که حیلۀ بر جگر اعتماد زد

پ) از صدای سخن عشق ندیدم خوشتر یادگاری که در این گنبد دوار بماند

۱۸- در کدام گزینه، همه واژه ها بر طبق الگوی (U-U-) ساخته شده اند؟

الف) می رویم، مستقیم، با دوام (ب) می رویم ، بادب، ناخدا

پ) سادگی، با ادب، بی دوام (ت) هفته ها ، آسمان، شاکری

۱۹- خط عروضی کدام واژه مقابل آن درست نوشته نشده است؟

الف) خواهر ← خاهر (ب) توران ← تُران

پ) نقّاش ← نققاش (ت) خواهش ← خاهش

۲۰- تعداد صامت ها و مصوت های مصرع زیر را بنویسید.

«دلی دارم خریدارِ محبت» صامت : مصوت:

۲۱- دو کلمه بنویسید که حرف «و» در یکی به عنوان صامت و در دیگری به عنوان مصوت کوتاه به کار رفته باشد.

صامت : مصوت :

۲۲- هجاهای بیت زیر را جدا کنید و علامت هر هجا را زیر آن بنویسید.

خداوندا دلی دارم عطش سوز که نه در شب بُود خوابش نه در روز